

Sme slobodní, keď milujeme

101 myšlienok svätého Augustína
pre pohladenie duše

Editori
Miloš Lichner SJ
Barbora Likavská

Dobrá kniha Trnava
2024

© Miloš Lichner SJ, editor – výběr a překlad textov
© Barbora Likavská, editorka – výběr textov a autorka fotografií

ISBN 978-80-8191-437-9

Na cestu za slobodou

My, ľudstvo, sme už od počiatku nášho príbehu na tejto zemi túžili byť slobodní. Naši prarodičia sa v raji chceli oslobodiť od Božieho príkazu a zákazu. A tak si namiesto slobody v otcovskom náručí Boha zvolili okovy bolestivej ľudskej existencie.

Aj my, ľudia modernej doby, sme hákliví na svoju slobodu. Paradoxne sme dobrovoľnými väzňami rôznych skutkov, návykov, názorov, ale náboženstvo často vnímame ako útok na našu slobodu.

Svoju cestu k slobode a za slobodou absolvoval aj svätý Augustín. Ak si prejdeme jeho životopis, vidíme, ako bolestivo sa vymaňoval z falošnej slobody hriešneho života ku skutočnej slobode v Božej prítomnosti.

Svätý Augustín nám teda na našej ceste za pravou slobodou môže byť tým najlepším sprievodcom a spoločníkom. Táto umne zostavená kolekcia citátov je duchovnou GPS-kou, ktorá nám zabraňuje zablúdiť v zákrutách našich životov.

Daniel Tomáš Hevier OP

Predhovor

AUGUSTÍN AURELIUS sa narodil 13. novembra 354 v Tagaste (Souk-Ahras v dnešnom Alžírsku) v rímskej provincii Numídiá za vlády cisára Constantia II. Po skončení štúdií pôsobil ako učiteľ rétoriky. Filozofické premýšľanie ho priviedlo do sekty Máního. Patril k nej asi desať rokov. Okolo roku 383 opustil sektu a pridal sa k filozofom skepticizmu. V čase, keď pôsobil v Miláne ako profesor rétoriky na cisárskom dvore, prežil pod vplyvom kázní biskupa Ambróza vnútorné obrátenie a v roku 387 prijal krst. Po smrti svojej matky Moniky a po návrate do Afriky začal v Thagaste v spoločenstve priateľov viesť rehoľný život. V roku 391, keď navštívil pobrežné mesto Hippo Regius, ho kresťanskí veriaci prinútili prijať kňazskú vysviacku a v roku 395 sa stal tamojším pomocným a o rok neskôr sídelným biskupom. Túto voľbu prijal, lebo chápal zásahy Božej prozreteľnosti do života človeka. Kardinál Michele Pelegrino, ktorý komentuje túto udalosť, dodáva, že takto mal kňaz istotu, že jeho povolanie nemá nádych čisto osobných pohnútok pre kňazskú službu, pretože si ho vyvolil ľud. Popri aktívnom pastoračnom pôsobení sa Augustín venoval písaniu a kázaniu. Napísal desiatky kníh, stovky kázní

a listov. Zomrel 28. augusta 430 v Hippo Regius, v treťom mesiaci obliehania mesta Vandalmi.

Augustínovo myslenie v mnohom ovplyvnilo myslenie súčasnej Európy. Už viac rokov sa venujem vedeckému skúmaniu jeho diela. Postupom času sa mi podarilo objaviť veľké množstvo oslovujúcich duchovných myšlienok. Asi pred piatimi rokmi som sa rozhodol „vyjsť z kamennej univerzity“ do sveta sociálnych sietí. Podujal som sa sprostredkovať vybrané Augustínove myšlienky spojené s priliehavou fotografiou širokému publiku formou ranných statusov „na duchovné občerstvenie“. Prekvapivý a rastúci záujem ľudí ma inšpiroval ponúknuť výber z týchto citátov v knižnej forme. Pred rokom tak vyšiel prvý knižný výber pod názvom *Sme krásni, keď milujeme* (Dobrá kniha, 2023).

Už niekoľko rokov spolupracujem s vynikajúcou fotografkou Barborou Likavskou. Vďaka jej tvorbe môžem vyjsť Augustínove texty obohatené meditatívnymi fotografiami prírody.

Som vďačný, že pán Daniel Hevier láskavo prijal ponuku napísať úvodné slovo do tejto publikácie, a pani Božidare Turzonovovej ďakujem za vzácne slová doslovu.

Verím, že aj nová kniha si nájde svoju čitateľskú obec a splní svoj zámer a priblíži nám Augustínovo duchovné bohatstvo.

Miloš Lichner SJ

Budeme slobodní,
ked' budeme milovat' Boží zákon:
sloboda prináša zaľúbenie.
Ak konáš to, čo je správne, zo strachu,
nenachádzaš zaľúbenie v Bohu.
Pokiaľ konáš ako otrok,
nemáš v tom zaľúbenie.
Akonáhle budeš mať zaľúbenie,
budeš slobodný.
Nedokážeš ešte milovať spravodlivosť?
Boj sa aspoň trestu,
aby si si spravodlivosť zamiloval.

Môžete mať **vieru bez lásky**.
Nemôžete však mať **lásku bez viery**;
myslím tým lásku k Bohu a blížnemu,
kdeže môže byť ona bez viery?
Akože môže milovať Boha ten,
kto v neho neverí? (...)
Môže byť, že veríš, že Kristus prišiel,
a nemiluješ Krista.
Nemôže sa však stať,
aby si miloval Krista a nevyznal,
že Kristus prišiel.

Koľko toho vlastníš, taký si.

Hľa, príslovie chamtivých, dravých,
utláčateľov nevinných.

Takých, ktorí sa zmocňujú
vlastníctva druhých,
neochotných odovzdať to,
čo im bolo len zverené.

Ale keď si k sebe pritúlil moju hlavu
a zavrel si mi oči,
aby nepozerali na márnosť,
upokojil som sa trochu
a zmiernila sa moja šialenosť.
Prebudil som sa v tebe a videl som,
že tvoja nekonečnosť
je celkom iného druhu.

Budeš slobodnejší,
ak budeš otrokom –
– **slobodným od hriechu,**
otrokom spravodlivosti.

Po tebe túžim,
spravodlivosť a nevinnosť,
taká krásna a lahodná čistému zraku,
po tebe, sýtosť nenásytná.

**V tebe je úplný pokoj
a neporušiteľný život.**

Kto vstupuje k tebe, vstupuje
„do radosti svojho Pána“ (Mt 15,21).

Ten sa nebude báť ničoho
a bude sa mať veľmi dobre
v Dobre samom.

Chcem ťa milovať, Pane,
chcem ti vzdávať vd'aky
a oslavovať tvoje meno,
lebo si mi odpustil
moje veľmi hriešne bohapusté skutky.
Pripisujem to tvojej milosti
a tvojmu milosrdenstvu,
že sa moje hriechy roztopili ako ľad.
Ba aj to pripisujem tvojej milosti,
že som sa nedopustil
ešte ďalších zlých skutkov.